

JOHN GRISHAM

Dve rodiny, dve strany zákona

CHLAPCI Z BILOXI

IKAR

JOHN
GRISHAM

CHLAPCI
Z BILOXI

Preložila Alena Redlingerová

IKAR

John Grisham
THE BOYS FROM BILOXI

Copyright © 2022 by Belfry Holdings, Inc.

All rights reserved.

Translation © 2024 by Alena Redlingerová

Jacket design © 2024 by Emil Křížka

Slovak edition © 2024 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-9313-7

PRVÁ ČASŤ
CHLAPCI

1
PRED STO ROKMI BOLO MESTO BILOXI RUŠNÉ LETOVISKO na pobreží Mexického zálivu. Časť dvanásťtisícového obyvateľstva zamestnávali hotely a reštaurácie, no väčšinu živil oceán s bohatými zásobami morských plodov. Robotníci pochádzali zväčša z východnej Európy, najčastejšie z Chorvátska, ich predkovia lovili ryby v Jadranskom mori. Muži pracovali na plachtenciach a rybárskych lodiach v zálive, ženy a deti čistili ustrice alebo balili krevety za desať centov na hodinu. Len v oblasti Back Bay vtedy stálo štyridsať konzervární. V roku tisícdeväťstodvadsaťpäť poslali z Biloxi do zvyšku Spojených štátov dvadsať miliónov ton darov mora. Zásoby boli takmer nevýčerpatelne a dopyt taký veľký, že miestni sa mohli považovať za obyvateľov hlavného mesta morských plodov.

Priťahovalci žili v barakoch alebo v skromných drevených chatkách na Point Cadet, polostrove na východnom okraji Biloxi, blízko pláží. Ich rodičia a prarodičia boli Poliaci, Maďari, Česi aj Chorváti, ktorí sa rýchlo prispôbili životu v novej krajine. Deti sa naučili po anglicky a učili aj rodičov, doma takmer nepoužívali materinský jazyk. Colníci v New Orleanse a na Ellis Islande nedokázali vysloviť nezvyčajné priezviská, a tak ich upravovali a poameričťovali. Na biloxiských cintorínoch boli medzi náhrobkami s menami Smith, Brown, O'Keefe, Mattina a Bellande roztrúsené hroby Jurkovichov, Horvatov,

Conovichov, Kasichov, Rodakov, Babbichov a Peranichov. Pristáhovalci celkom prirodzene držali spolu a chránili sa navzájom, no v druhej generácii už uzatvárali manželské vzťahy s členmi francúzskych či anglosaských rodín.

Na celom juhu vtedy ešte platil zákon o prohibícii a väčšina baptistov aj metodistov ho dôsledne dodržiavala. Len na pobreží potomkovia európskych pristáhovalcov, najmä katolíci, neuznávali abstinenciu. Napriek osemnástemu dodatku ústavy Biloxi nikdy nebolo „suché“. Keď v roku tisícdeväťstodvadsať zaviedli prohibíciu vo všetkých štátoch, v Biloxi si ju ani nevšimli. Bary, putiky, tančiarne, krčmy aj luxusné kluby nielenže zostali otvorené, ale priam prekvitali. Nelegálne výčapy neboli potrebné, pijatiky bolo dosť a polícia zatvárala oči. Biloxi sa stalo vyhľadávanou oázou vysmädnutých južanov. Navyše ponúkalo pláže, chutné jedlo, mierne podnebie, príjemné hotely, čo pomohlo rozmachu turizmu. Pred sto rokmi sa pobrežie Mexického zálivu preslávilo ako Riviéra chudobných.

Nekontrolovaná nereseň sa šírila ako nákaza. Okrem konzumácie alkoholických nápojov patrili k najobľúbenejším nelegálnym činnostiam hazardné hry. V baroch a kluboch pribúdalo kasín. Poker, blackjack a kocky sa hrali verejne a všade. V halách módnych hotelov inštalovali herné automaty bez ohľadu na zákony.

Nevestince existovali odnepamäti, ale držali ich v tajnosti. Okrem Biloxi. Bolo ich neúrekom a poskytovali služby nielen verným zákazníkom, ale aj policajtom a politikom. Mnohé sídlili v tých istých budovách ako bary a herne, takže mladý muž túžiaci po zábave našiel všetko pod jednou strechou.

Drogy ako marihuana a heroín boli dostupné najmä v kabaretoch a hoteloch, aj keď nie tak otvorene ako sex a pijatika.

Novinári nemohli uveriť, že v tradične konzervatívnom štáte proti týmto ilegálnym aktivitám nerobia nič. Márne písali články o divokom zhýralom živote v Biloxi. Nikomu z kompetentných akoby na tom nezáležalo. Všetci len krčili plecami – Biloxi je skrátka také. Darmo politici plamenne odsudzovali zločiny, darmo proti nim bojovali kazatelia, nikto nenašiel odvahu očistiť pobrežie.

Každý pokus o reformu stroskotal, na príčine bola hlboko zakorenená skorumpovanosť polície a volených predstaviteľov štátnej moci. Mizerne platení policajti ochotne brali hotovosť za to, že prižmúria oči. Aj miestni politici sa dali ľahko kúpiť a darilo sa im čoraz lepšie. Všetci zarábali, všetci sa zabávali, načo kaziť dobrú vec? Nikto nenútil pijanov a hazardných hráčov, aby prišli práve do Biloxi. A komu sa tam nepáčilo, mohol zostať doma alebo ísť do New Orleansu. No ak sa rozhodol míňať peniaze v Biloxi, mal istotu, že ho nebude obťažovať polícia.

Zločineckej scéne pomohlo, keď armáda v štyridsiatom prvom vybuodovala na mieste bývalého vidieckeho klubu veľkú základňu. Nazvali ju Keeslerova letecká základňa podľa mississipského rodáka a hrdinu z prvej svetovej vojny a čoskoro ju preslávilo neprístojné správanie tisícok vojakov, ktorí sa pripravovali na vojnu. Počet barov, kasín, nevestincov a striptízových klubov dramaticky stúpol. Kriminalita takisto. Políciu zaplavili sťažnosti vojakov na švindľovanie, nepoctivých dílerov, riedené drinky a dlhoprsté prostitútky. Odkedy majitelia slušne zarábali, sťažovali sa menej, no aj tak sa vyskytli bitky, útoky na dievčatá, rozbité okná či fľaše whisky. Polícia ako vždy chránila tých, ktorí im platili, a okresné väzenie bolo plné vojakov. Cez Keeslerovu základňu ich prešlo viac ako pol milióna cestou do Európy a vzdialeného Pacifiku, neskôr do Kórey a Vietnamu.

Neresti v Biloxi vynášali toľko, že mesto prirodzene priťahovalo zvyčajné postavy z podsvetia: kariérnych zločincov, nelegálnych výrobcov pálenky, pašerákov, priekupníkov, podvodníkov, zabijakov, pasákov a ambicióznejších bosov. Na sklonku päťdesiatych rokov sa v Biloxi usadil gang hrdlorezov prezývaný Južanská alebo Dixie mafia s cieľom ovládnuť mesto a odkrojiť si vlastný kus koláča. Pred jej príchodom panovala medzi majiteľmi klubov rivalita, ale všetci zarábali a mali sa dobre. Občas niekoho zabili, zavše sa niekomu vyhrážali, ale žiadna skupina sa nepokúsila zobrať moc do svojich rúk.

Južanská mafia nemala veľa spoločného s organizáciou Cosa Nostra okrem ambícií a násilia. Nešlo v nej o rodinu, takže o lojálnosti nemohla byť reč. Členskú základňu – FBI si nikdy nebola istá, kto je a nie je členom ani koľko ich je – tvorila pestrá banda lotrov a nesprátníkov, ktorí dávali prednosť zločinu pred poctivou prácou. Južanská mafia nebola organizácia, neexistovala v nej žiadna hierarchia. Na čele nestál nijaký don, nevelil hrdlorezom na strednom stupni ani lámačom kostí na samom dne. Časom však jeden majiteľ klubu skonsolidoval majetok a začal uplatňovať svoj vplyv. Stal sa bosom.

Južanská mafia bola neslávne známa násilnými činmi, ktoré často šokovali aj FBI. Počas svojej existencie po sebe zanechávala neuveriteľné množstvo mŕtvych, ale ani jednu vraždu sa nepodarilo objasniť. Riadila sa jediným pravidlom, neporušiteľným prikázaním vytesaným do kameňa: „Nebudeš donášať policajtom.“ Kto ho nedodržel, toho našli mŕtveho v priekope alebo zmizol bez stopy. Povrávalo sa, že na člnoch lovcov kreviet vyvážali zafažené telá na more a hádzali ich do hlbokých teplých vôd Mississippského prielivu.

Napriek chýrom o meste, kde vládne bezprávie, majitelia podnikov v Biloxi mali zločinnosť pod kontrolou a polícia bola stále v strehu. Časom sa stal sídlom nerestí poldruhakilometrový pás pozdĺž diaľnice 90 a pláže, takzvaný Strip, lemovali kasína, bary a nevestince, ktorým sa počestní občania ľahko vyhli. Život v iných častiach mesta plynul normálne a bezpečne. Ak sa niekomu žiadalo viac vzrušenia, vedel, kde ho nájde. Biloxi prosperovalo vďaka rybolovu, lodiarstvu, turizmu, stavebníctvu, neuveriteľnej húževnatosti pracovitých prisťahovalcov a ich snom o lepšom živote. V meste postavili školy, nemocnice, kostoly, cesty, mosty, parky, rekreačné zariadenia, spevnili morské brehy a urobili všetko, aby zlepšili život obyvateľov.

RIVALITA SA ZAČALA PRIATELSTVOM DVOCH chlapcov, ktorí mali veľa spoločného. Obidvaja patrili do tretej generácie chorvátskych prisťahovalcov, narodili sa a vyrástli na Point Cadet. Ich rodiny bývali blízko seba, delili ich iba dve ulice. Rodičia a starí rodičia sa poznali, navštevovali ten istý katolícky kostol, chodili do jednej školy, hrali sa spolu na uliciach, ihriskách a plážach, počas záhaľčivých víkendov chytali s otcami ryby v zálive. Narodili sa v štyridsiatom ôsmom ako synovia mladých vojnových veteránov, ktorí sa oženili so svojimi vyvolenými a založili rodiny.

Hry ich predkov zo starého sveta v Biloxi neprerazili. Na tamojších ihriskách sa hral iba bejzbal, nič iné. Ako všetci miestni chlapci, aj oni vedeli hádzať a odpaľovať, len čo sa naučili chodiť, a osemroční už hrdo obliekali

prvé dresy. V desiatich rokoch si ich okolie začalo všímať a hovoriť o nich.

Keith Rudy, starší o dvadsaťosem dní ako jeho kamarát, bol ľavoruký nadhadzovač, hádzal tvrdo, ale nekontrolovane, čím často strašil pálkarov. Nadhadzoval vždy z ľavej strany, a ak práve nestál na nadhadzovacom kopci, bol vo vonkajšom poli, na druhej či tretej méte, skrátka všade tam, kde ho chceli mať. Keďže rukavice pre ľavákov vtedy nevyrábali, naučil sa chytať a hádzať pravou.

Hugh Malco bol pravoruký nadhadzovač, hádzal ešte tvrdšie a oveľa presnejšie. Z trinásťmetrovej vzdialenosti všetkým naháňal strach, väčšina desaťročných pálkarov sa radšej skryla na striedačke. Tréner ho presvedčil, aby nadhadzoval zľava, lebo väčšina pálkarov v tom veku bola pravoruká. Slávny Babe Ruth odpaľoval ľavou, rovnako ako Lou Gehrig alebo Stan Musial. Mickey to vedel zľava aj sprava, ale to bol Yankee. Hugh dal na radu trénera, lebo chcel vyhrať.

Bejzbal bol ich svet a teplé počasie na pobreží im umožňovalo hrať takmer celý rok. Koncom februára zostavovali tímy Malej ligy a v polovici marca sa začínali zápasy, dva týždne počas nasledujúcich dvanástich týždňov. Keď sa sezóna skončila mestským šampionátom, začal sa seriózný bejzbal zápasom all-star. V celoštátnej play-off viedlo Biloxi a očakávalo sa, že postúpi do regionálneho turnaja. Žiadny tím sa dosiaľ neprebojoval na veľkú šou vo Williamsporte, každý rok však vládla optimistická nálada.

Kostol znamenal veľa najmä pre ich rodičov a prarodičov, ale skutočnú inštitúciu predstavovali Cardinals. Na juhu vtedy nepôsobil ani jeden špičkový profesionálny tím. Saintlouiská rozhlasová stanica KMOX vysielala prenosy všetkých bejzbalových zápasov, komentované Harrym Carayom a Jackom Buckom, a tak chlapci poznali každého

hráča Cardinals, ich pozície, štatistiky, rodné mestá, silné stránky aj slabiny. Počúvali všetky prenosy, vystrihovali si tabuľky z *Gulf Coast Register* a na vlastných ihriskách prehrávali každý inning. Za ušetrené peniaze si kupovali bejzbalové karty, s ktorými vášnivo obchodovali. Najžiadanejšia bola Topps, najmä preto, že žuvačka vydržala dlhšie.

Keď sa začali školské prázdniny, ulice na Point Cadet zaplnili deti hrajúce rôzne varianty bejzbalu ako *corkball*, *kickball*, *wiffle ball* a ďalšie. Starší chlapci obsadili ihriská Malej ligy, vybrali tímy a hrali celé hodiny. Keď nadišiel veľký deň, odbehli domov, umyli sa, najedli, trochu si oddýchli, obliekli dresy a vracali sa na ihriská na skutočné zápasy, ktoré pritiahli zástupy príbuzných a priateľov. Neskoro popoludní a večer za umelého osvetlenia hrali ako o život. Užívali si ovácie divákov a neľútostne zasypávali jeden druhého nadávkami. Každá chyba vyvolala lavínu nesúhlasných výkrikov. Homerun umlčal lavičku protivníka. Tvrdý nadhadzovač na kopci zvyčajne rozosmútil každého súpera. Pre hráčov bol aj nespravodlivý výrok rozhodcu nedotknuteľný, zato fanúšikovia dávali hlasno najavo nesúhlas. Všade na tribúnach, na parkoviskách, dokonca aj na striedačkách hrali tranzistorové rádiá naložené na stanicu KMOX, všetci poznali skóre Cardinals.

Keith a Hugh ako dvanásťroční zažili priam magickú sezónu. Keith hral za tím sponzorovaný spoločnosťou DeJean Packing. Hughov tím financoval Shorty's Shell. Obidva ovládli sezónu a každý prehral s tým druhým iba raz - o jeden homerun. DeJean Packing postúpil na mestský šampionát, kde utrpel drvivú porážku od tímu zo západného Biloxi. Keith nadhadzoval vo všetkých šiestich zmenách, dva odpaly neúspešné, štyri správne a nakoniec sa mu podarili dva homeruny. Keitha s Hughom jednohlasne vybrali do tímu Biloxi All-Stars, a tak sa prvýkrát

stali spoluhráčmi, hoci dovedy spolu odohrali množstvo neoficiálnych zápasov.

Vďaka Hughovým odpalom sprava a Keithovým hrôzostrašným nadhodom zľava malo Biloxi šancu vyhrať ďalší celoštátny šampionát. Po týždňovom tréningu naložili hráčov do troch pikapov, v ktorých absolvovali dvadsaťminútovú cestu na západ po diaľnici 90 na štátny turnaj v Gulfporte. Za nimi sa viezla kolóna hlučných fanúšikov.

Na turnaji prevažovali tímy z južnej časti štátu: z Biloxi, Gulfportu, Pascagouly, Pass Christian a Hattiesburgu. V prvom zápase proti Vicksburgu Keith hodil *one-hitter* a Hugh odpálil *grand slam*. V druhom zápase Hugh hodil *one-hitter* a Keith mu odplatil láskavosť dvoma homerunami. V piatich zápasoch získal tím Biloxi tridsaťšesť bodov a odchádzal ako víťaz. Mesto oslavovalo a poslalo chlapcov do Pensacoly. Vyššia súťaž bola čosi iné, lebo ich čakali konkurenti z Floridy.

Chlapci považovali cestu za veľké dobrodružstvo, boli nadšení motelmi, bazénmi a jedlom v reštauráciách. Hugh s Keithom bývali vždy spolu, a keď ich tréneri vymenovali za pomocných kapitánov, stali sa nespochybniteľnými vedúcimi tímu. Boli nerozluční, všetko sa krútilo okolo nich. Na ihrisku boli draví, povzbudzovali spoluhráčov, aby hrali podľa pravidiel, snažili sa nerobiť chyby a počúvali pokyny trénerov. Mimo ihriska organizovali stretnutia tímu, schvaľovali prezývky, rozhodovali, ktoré filmy treba vidieť, ktoré reštaurácie navštíviť.

V prvom zápase mal Hugh štyri nechytené nadhody a Biloxi porazilo tím Mobile, šampiónov štátu Alabama. V druhom Biloxi prehralo s Jacksonvillom o tri body. O dva dni nato odišiel ako víťaz tím Tamy.

Sezóna sa skončila. Sen o účasti na Little League World Series vo Williamsporte sa znova rozplynul. Tím sa uchýlil

do motela, kde si lízal rany, ale netrvalo dlho a chlapci vystrájali v bazéne v snahe vzbudiť pozornosť starších dievčat v bikinách.

Rodičia ich pozorovali spod slnečníkov a popíjali koktail. Dočkali sa konca dlhej sezóny a tešili sa domov na leto bez každodenných povinností spojených s bejzbalom. Boli tam takmer všetci rodičia a príbuzní vrátane niekoľkých skalných fanúšikov z Biloxi. Niektorí patrili k blízkym priateľom, iní boli iba známi. Väčšina pochádzala z Point Cadet, takže sa medzi sebou poznali a tvorili súdržnú skupinu.

Hughovi rodičia Lance a Carmen Malcovci sa cítili trochu odstrčení, a nie bezdôvodne.

KEĎ HUGHOV STARÝ OTEC V TISÍCDEVÄTSTODVA-
nástom vystúpil v New Orleanse z lode, mal šesťnásť ro-
kov a nehovoril po anglicky. Vedel vysloviť Biloxi, a to
colníkom stačilo. Lode boli plné ľudí z východnej Európy,
mnohí mali na mississippijskom pobreží príbuzných a col-
níci sa ich usilovali poselať čo najďalej. Biloxi patrilo
k obľúbeným cieľom prisťahovalcov.

Chlapec z Chorvátska sa volal Oron Malokovič, ďalší
jazykolam. Niektorí colní úradníci boli trpezliví a snažili
sa zapísať mená správne. Iní sa ponáhľali, možno z netr-
pezlivosti či ľahostajnosti, alebo verili, že robia prisťaho-
valcom láskavosť, keď im dajú mená, ktoré im uľahčia za-
čiatok nového života. Popravde, niektoré nedokázali ani
vysloviť. New Orleans a pobrežie Mexického zálivu mali
historické skúsenosti s nadvládou Francúzov či Španielov,
no v devätnástom storočí splynuli ich jazyky s angličtinou.

To však neplatilo o slovanských jazykoch s množstvom spoluhlások.

Tak či onak, z Orona sa stal Aaron Malco, zmenenú totožnosť prijal, lebo nemal na výber. S novými dokladmi zamieril do Biloxi, kde mu príbuzný vybavil ubytovanie v barakoch a prácu čističa ustríc. Ako všetci jeho krajanovia pracoval od svitu do mrku a časom sa mu podarilo našetriť pár dolárov. Po dvoch rokoch si našiel v lodenici pri Back Bay lepšie platenú, ale fyzicky náročnejšiu prácu. Aaron medzičasom vyrástol, mal meter osemdesiat, zmocnel a zastal prácu dvoch-troch chlapov. Šéfovia si ho obľúbili, prideli mu vlastnú čatu robotníkov a zvýšili mzdu. V devätnástich rokoch zarábala päťdesiat centov na hodinu a pracoval toľko hodín, koľko mu firma ponúkla.

Keď dovŕšil dvadsiatku, oženil sa s Lidou Simonovičovou, sedemnásťročnou Chorvátkou, ktorá sa narodila v Spojených štátoch. Matka ju porodila dva mesiace po príchode z Európy. Lida pracovala v konzervárni a vo voľnom čase pomáhala matke so šitím. Mladí sa nasťahovali do prenajatej drevenej chatky na Point Cadet, kde žili obklopení príbuznými a priateľmi.

Osem mesiacov po svadbe sa im rozplynuli všetky sny, keď Aaron spadol z lešenia. Zlomená ruka a noha sa zahojili, no roztrieštený stavec z neho takmer urobil mrzáka. Po dlhej domácej rekonvalescencii sa postupne naučil znova chodiť. Keďže zostal bez práce, dvojica prežívala vďaka nepretržitej podpore rodiny a susedov. Jedla mali dosť, nájomné bolo zaplatené a miestny farár otec Herbert sa s nimi dennodenne modlil po anglicky aj po chorvátsky. Aaron s paličkou, ktorej sa už nikdy nezbavil, čo ako sa snažil, začal hľadať prácu.

Vzdialený bratanec vlastnil jeden z troch obchodov s potravinami na Point Cadet. Zľutoval sa nad Aaronom

a ponúkol mu prácu; najprv zametal dlážky a ukladal tovar, neskôr obsluhoval pokladnicu. Zakrátko Aaron všetko riadil a obchod prekvital. Poznal každého zákazníka vrátane detí a starých rodičov a robil všetko, aby pomohol ľuďom v núdzi. Rozšíril sortiment, prestal objednávať položky, ktoré sa nepredávali, zväčšil obchod. Dokonca aj keď mal zatvorené, doručoval tovar zákazníkom na starom bicykli. Jeho šéf si otvoril ďalší obchod o dve ulice ďalej.

Aaron zavetрил príležitosť expandovať. Presvedčil šéfa, aby si prenajal vedľajšiu budovu a zriadil v nej bar. Písal sa rok tisícdeväťstodvadsať, v Amerike vládla prohibícia a katolícki prisťahovalci v Biloxi boli smädní ako nikdy predtým. Aaron sa dohodol s miestnym priekupníkom a zásobil svoj bar nielen pestrou ponukou piva, dokonca európskeho, ale aj viacerými značkami obľúbenej írskej whisky.

Každé ráno na úsvite otvoril obchod a ponúkal rybárom a robotníkom z konzervárni silnú kávu a chorvátske pečivo. Lida vždy v noci vypražila za veľký podnos kroštúl čiže fánok posypaných práškovým cukrom, ktoré si miestni obľúbili. Predpoludním Aaron s paličkou obsluhoval pri pulte, krájal mäso, dokladal tovar, zametal dlážku, plnil želania zákazníkov. Neskoro popoludní otvoril bar a vítal štangastov. Ak práve nenalieval, vracal sa do obchodu, ktorý zatváral po odchode posledného zákazníka, zvyčajne okolo siedmej večer. Potom stál za barom, nalieval hosťom, zhováral sa s priateľmi, zásoboval ich vtipmi a klebetami. Končil okolo jedenástej, keď odišla posledná zmena konzervárenských robotníkov.

V roku tisícdeväťstodvadsaťdva priviedla Lida na svet ich prvé dieťa a rodičia mu dali meno Lance, ako sa patrí na Američana. Zakrátko nasledovala dcéra a druhý syn. V drevenej chatke začalo byť tesno, a tak Aaron presvedčil šéfa, aby mu prenajal priestory nad barom a obcho-

dom. Rodina sa nasťahovala, zatiaľ čo miestni tesári stavali priečky a novú kuchyňu. Aaronove šesťnásťhodinové dni sa predĺžili. Lida odišla z práce, aby sa mohla starať o rodinu a obsluhovať v obchode.

O tri roky šéf nečakane zomrel na infarkt. Aaron s vdovou nevychádzal dobre a nevidel pre seba budúcnosť pod jej vedením. Presvedčil ju, aby mu predala bar s obchodom, a za tisíc dolárov v hotovosti plus zmenku sa stal majiteľom. Zmenku za dva roky vyplatil a otvoril ďalší bar na západnej strane Pointu. S dvoma obľúbenými barmi a rušným obchodom s potravinami sa Malcovcom darilo oveľa lepšie než väčšine prisťahovaleckých rodín, no nedávali to najavo. Pracovali ešte usilovnejšie, šetrili, bývali stále v byte na poschodí a správali sa skromne ako ostatní. Vždy ochotne pomohli druhým a Aaron často požičiaval priateľom menšie sumy, keď ich banky odmietli. Štedro prispievali na cirkev a nikdy nechýbali na nedeľnej omši.

Ich deti pracovali v obchode, len čo dosiahli primeraný vek. Sedemročný Lance sa stal známou figúrkou, keď rozvážal po domoch potraviny na bicykli. V desiatich už šikovne posúval po barovom pulte fľaše vychladeného piva a sledoval zákazníkov.

Aaron sa už na začiatku svojej obchodníckej kariéry stretol s temnou stránkou hazardných hier a nechcel s nimi mať nič spoločné. Či boli protizákonné, alebo nie, rozhodol sa nepovoliť v zadnej miestnosti kartové hry ani kocky. Pokušenie tu však stále bolo, mnohí zákazníci šomrali, ale Aaron trval na svojom. Otec Herbert s ním súhlasil.

Veľká hospodárska kríza spomalila chod fabriek na spracovanie morských plodov, ale Biloxi ju znášalo lepšie než ostatné mestá. Kreviet a ustríc bolo stále dosť a ľudia museli niečo jesť. Turistický ruch to poznačilo, no konzervárne pracovali, aj keď o čosi pomalšie. Robotníci na

Pointe prichádzali o prácu a meškali s nájomným. Aaron potichu odkúpil hypotéky na desať drevených chatiek a stal sa prenajímateľom. Bral dlžobné úpisy namiesto nájomného a zvyčajne na ne zabudol. Nikoho z jeho domčiek nevystáhovali.

Keď Lance zmaturoval na miestnej strednej škole, pohrával sa s myšlienkou štúdia na vysokej. Aaron nebol nadšený, lebo potreboval syna v rodinnom biznise. Lance absolvoval pár kurzov a ukázalo sa, že má talent na podnikanie. Učiteľia ho povzbudzovali, aby sa zapísal na štátnu pedagogickú školu v neďalekom Hattiesburgu, a hoci o tom sníval aj on, nemal odvahu priznať sa otcovi.

Nato vypukla vojna a Lance zabudol na štúdium. Deň po útoku na Pearl Harbor narukoval k námornej pechote a prvýkrát odišiel z domova. S Prvou pechotnou divíziou sa preplavil do severnej Afriky a zažil tvrdé boje. V štyridsiatom štvrtom sa vylodil s prvou vlnou v Anziu, keď spojenci napadli Taliansko. Keďže ovládal chorvátčinu, poslali ho so stovkami ďalších do východnej Európy, odkiaľ už utekali Nemci. Na začiatku štyridsiateho piateho sa dostal do starej vlasti, kde sa narodil jeho otec a starí otcovia, a v dlhom liste Aaronovi opísal vojnou zničenú krajinu. Zakončil ho vetou: *Vďaka, otec, že si mal odvahu hľadať lepší život v Amerike*. Aaron pri čítaní plakal a podelil sa o list s priateľmi aj Lidinou rodinou.

Zatiaľ čo spojenecké vojská hnali Nemcov na západ, Lance bol v Maďarsku a v Poľsku. Dva dni po oslobodení Osvienčimu chodil so svojou čatou po prašných cestách koncentračného tábora a v nemom úžase sa prizeral, ako pochovávajú stovky vycivených mŕtvol do masových hrobov. Tri mesiace po kapitulácii Nemecka sa Lance vrátil do Biloxi bez jediného škrabnutia, no s hlavou plnou príšerných spomienok, na ktoré sa usiloval zabudnúť.

V štyridsiatom siedmom sa oženil s Carmen Cosciovou, Taliankou, ktorú poznal od strednej. Aaron im dal ako svadobný dar dom na Pointe, v novej časti s krajšími domami, ktoré boli určené pre rodiny veteránov. Lance sa ujal svojej úlohy v otcových podnikoch a prestal myslieť na vojnu. Bol však nepokojný, v obchode aj v baroch sa nudil. Mal iné ambície, chcel zarobiť veľké peniaze na hazardných hrách. Aaron stále nesúhlasil, čo viedlo k častým hádkam.

Trinásť mesiacov po svadbe Carmen porodila syna Hughu a rodina jasala nad príchodom novej generácie. Vša-de na Pointe pribúdalo detí a otec Herbert mal čo robiť, aby zvládol vlnu krstín. Mladé rodiny sa rozrastali, starí oslavovali. Život na Pointe nikdy nebol lepší.

Biloxi znova prekvitalo, fabriky na spracovanie morských plodov išli na plné obrátky. Na plážach vyrástli luxusné hotely, turistický ruch ožil. Armáda si nechala Keeslerovu základňu ako výcvikové centrum, čo znamenalo stály prísun mladých vojakov túžiacich po zábave. Otvárali sa ďalšie bary, kasína a nevestince, na Stripe bolo čoraz rušnejšie. Podľa zaužívaného zvyku policajti a politici brali úplatky a zatvárali oči. Keď otvorili hotel Broadwater Beach, v hale stáli ešte vždy zakázané novučičké herné automaty od obchodníka z Las Vegas.

Lance ako novopečený otec krotil túžbu vrhnúť sa hlbšie do temných vôd neresti. Okrem toho Aaron mal rodinný biznis stále pevne v rukách a záležalo mu na dobrej povesti. To sa však zmenilo, keď v tisícdeväťstopäťdesiatom náhle zomrel na zápal pľúc; mal iba päťdesiatštyri rokov. Nezanechal závet, a tak jeho majetok rozdelili rovnakým dielom medzi manželku a tri deti. Zdrvená Lida upadla do dlhotrvajúcej ochromujúcej depresie. Lance a jeho súrodenci sa nepohodli pre dedičstvo, čo viedlo k vážnej roztržke. Dohadovali sa celé roky, ich matka

tým veľmi trpela. Keď sa Lidin zdravotný stav nezlepšoval, jej prvorodený miláčik Lance ju presvedčil, aby podpísala závet, ktorým naňho previedla kontrolu nad celým rodinným majetkom. Držal to v tajnosti až do matkinej smrti. Keď si brat a sestra prečítali závet, pohrozili mu súdom, ale Lance vyriešil spor jednoducho – každému ponúkol päťtisíc v hotovosti. Brat vzal peniaze a odišiel z pobrežia. Sestra sa vydala za lekára a odsťahovala sa do New Orleansu.

Napriek rodinným nezhodám a všeobecnému presvedčeniu, že Lance vyšachoval súrodencov, patrili s Carmen k váženým obyvateľom Pointu. Žili skromne, aj keď nemuseli, boli aktívni a štedrý. Patrili k najväčším prispievateľom na programy organizované Kostolom svätého Michala a nikdy neváhali podať pomocnú ruku menej šťastným susedom. Niektorí Lancea obdivovali ako šikovného Malca, ochotného urobiť pre peniaze čokoľvek.

Mimo Pointu však Lance popustil uzdu svojim ambíciám. Ako tichý spoločník kúpil nočný klub a polovicu prerobil na kasíno. V druhej časti bol bar s predraženými riedenými nápojmi, za ktoré vojaci zo základne radi platili, najmä ak ich obsluhovali pekné, sporo odeté čašníčky. Izby na poschodí sa prenajímali na pol hodiny. Bol to výnosný biznis, a tak Lance so spoločníkom otvorili ďalší klub, väčší a krajší. Nazvali ho Red Velvet a na diaľnici 90 postavili najžiarivejší neónový pútač. Zrodil sa Strip.

Carmen odišla z obchodu a stala sa matkou na plný úväzok. Lance pracoval celé dni a noci, málokedy sa zdržiaval doma, Carmen sa starala o domácnosť a rozmaznávala svoje tri deti. Nepáčili sa jej manželove výpravy do podsvetia, ale o kluboch spolu nehovorili. Peňazí mali dosť, viac než ktokoľvek na Pointe. Sťažovať sa by aj tak nemalo zmysel. Lance bol zo starej školy, jeho otec pochádzal zo starého sveta, kde

muž vládol v rodine železnou rukou a žena vychovávala deti. Carmen sa mlčky zmierila so svojím údelom.

Možno najšťastnejšie chvíle prežívali na bejzbalových ihriskách. Mladý Hugh vynikal už ako osemročný a stále sa zlepšoval. Pri každoročnom výbere hráčov ho chceli všetci tréneri. Keď mal desať, vybrali ho do ligy dvanásťročných, čo bola vzácna výnimka. Vyrovnal sa mu iba jeho kamarát Keith Rudy.

4 KLAN RUDYOVCOV ŽIL NA POINTE TAKMER ROVNako dlho ako Malcovci. Pri vyplňovaní papierov na colnici v New Orleanse sa z Rudiča stal Rudy, nie najtypickejšie americké priezvisko, ale rozhodne jednoduchšie ako čokoľvek chorvátske.

Keithov otec Jesse sa narodil v roku tisícdeväťstodvadsaťštyri a ako ostatné deti vyrastal medzi konzervárňami a člmi lovcov kreviet. Deň po osemnástych narodeninách vstúpil do námorníctva a poslali ho bojovať do Pacifiku. Stovky chlapcov z Pointu odišli do vojny a súdržná komunita sa za nich usilovne modlila. Na omši bolo každý deň plno. Listy od vojakov sa čítali nahlas v kruhu priateľov, otcovia o nich debatovali pri pive, matky v krúžkoch pletenia. V novembri tisícdeväťstoštyridsaťtri prišla vojna až k nim, zaklopala Bonovichovcom na dvere. Mariňák Harry padol na Guadalcanale, prvé úmrtie pre obyvateľov Pointu a iba štvrté v okrese Harrison. Susedia trúchlili a pomáhali rodine, ako vedeli, nad všetkými visel čierny oblak vojny. O dva mesiace nato zahynul druhý chlapec.

Jesse slúžil na torpédoborci v tichomorskej flotile. V štyridsiatom štvrtom v októbri utrpel zranenie počas